

سؤالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲)	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه (چاپ جدید)		صفحه: یک	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۸
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات در دو صفحه	بارم
۱	<p>جملات صحیح و غلط را مشخص نمایید.</p> <p>الف) آیه ی مبارکه ی «الهمک التکائر حتی زرتم المقابر» بیانگر بینش غلط ثروت اندوزی است. ص ☐ غ ☐</p> <p>ب) ماکیاول و نیچه کمال انسان را در قدرت دانسته اند. ص ☐ غ ☐</p> <p>ج) در بینش مرتاضین سعادت انسان در ترک دنیا و لذائذ جسمانی است. ص ☐ غ ☐</p> <p>د) لقاء الله همان «قرب» است. ص ☐ غ ☐</p>	۱
۲	<p>جملات زیر را تکمیل کنید.</p> <p>الف) موضوع علم اخلاق نزد خواجه نصیر الدین طوسی و نزد مولی محسن فیض کاشانی است.</p> <p>ب) شکر قدرت در مقابل زیر دستان است.</p> <p>ج) بوعلی سینا ریاضت نفس را در می داند.</p>	۱
۳	<p>گزینه ی صحیح را انتخاب نمایید.</p> <p>الف) خداوند کدام پیامبر را به تنهایی یک امت خوانده است؟</p> <p>۱- موسی (علیه السلام) ب- مسیح (علیه السلام) ج- نوح (علیه السلام) د- ابراهیم (علیه السلام)</p> <p>ب) چه کسانی علم و حکمت را «أم الفضائل» دانسته اند.</p> <p>۱- سقراط - ارسطو ۲- ارسطو - افلاطون ۳- سقراط - افلاطون ۴- قیصری - ارسطو</p> <p>ج) ثمره ی ریاضت را حضرت علی (علیه السلام) چه می داند؟</p> <p>۱- دوری از لذائذ ۲- پیروزی بر هوای نفس ۳- تهذیب ظاهر ۴- تابش انوار الهی</p>	۱/۷۵
۴	<p>دو اصطلاح زیر را تعریف نمایید.</p> <p>الف: حال</p> <p>ب: ملکه</p>	۱
۵	روش عرفا در مباحث علم اخلاق چگونه است؟	۱/۵
۶	انسان اخلاقی کیست؟	۱/۵
۷	چهار مورد از آثار حُسن خلق را بنویسید.	۱
۸	با ذکر دو دلیل بیان کنید چرا علم اخلاق پس از علم توحید اشرف علوم است؟	۱
۹	از نظر اسلام ریشه و اساس خوب و بدها باید ها و نبایدهای کلی چیست؟ و از کجا و از کدام بُعد وجودی انسان سرچشمه می گیرد؟	۱/۵
۱۰	در آموزه های دینی اسلام «رفتار ها و گفتار های نبی اکرم اسلام» صلوات الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام» در مورد انفاق به فقراء چه توصیه ای شده است با ذکر یک نمونه توضیح دهید.	۱/۵
۱۱	دو امتیاز مهم بین اخلاق دینی و اخلاق انتفاعی را بنویسید.	۲
۱۲	مادی مسلکان سرچشمه ی سعادت و کمال را جهان بیرون می دانند یا درون انسان؟ توضیح دهید. نتیجه ی سخن این افراد چیست؟	۱
	ادامه در صفحه دوم	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۸		صفحه: دو	سال سوم آموزش متوسطه (چاپ جدید)
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۲	

بارم	سوالات در دو صفحه	ردیف
۱/۵	انبیاء و اولیاء الهی «علیهم السلام» کمال نهایی انسانها را در چه می دانند؟	۱۳
۱/۵	از دیدگاه اسلام با چه شرایطی می توان پُست و مسندی را بدست گرفت (سه شرط از شروط پنج گانه را به دلخواه بنویسید).	۱۴
۱/۵	بنابر فرمایش حضرت علی «علیه السلام» حُبّ پست و مقام در چه صورتی خوب است؟	۱۵
۱/۵	آیه ی مبارکه ی «أَوَيَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ.....أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ» در مورد چه کسی و پیرامون چیست؟	۱۶
۱/۷۵	ریاضت از نظر اسلام چیست؟	۱۷
۱/۵	سه مرحله ی فنا را نام برده و بنویسید هر یک ناظر بر کدام از اقسام توحید می باشد (ذکر نام کافی است)	۱۸
۱	چهار مورد از هشت موردی که سالک در سفر خود بدان نیاز دارد را فقط نام ببرید.	۱۹
۲۰	در پناه حق موفق و مؤید باشید	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: اخلاق (۲)	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه (چاپ جدید)		صفحه: یک	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۱۰/۸
ویژه ی دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح سوالات در دو صفحه	بارم
۱	الف (غ (ب (ص (ج (د) ص هر مورد ۲۵ / نمره	۱
۲	الف - انسان دارای نفس - افعال متصف به حسن و قبح ب - تواضع و فروتنی ج - عبادت	۱
۳	الف (۴ (ب (۳ (ج (۲ (هر مورد ۲۵ / نمره	۱/۷۵
۴	حال: از کیفیات نفسانی آنچه که زود گذر باشد حال نامیده می شود. ۵ / نمره ملکه: از کیفیات نفسانی آنچه که ثابت و مستمر باشد ملکه نام دارد. ۵ / نمره	۱
۵	انسان در حال سیر و سلوک در رابطه با مبداء و معاد را موضوع علم اخلاق قرار داده که به سوی مقصدی در حرکت است باید در این سیر منازل و مراحل را به ترتیب طی نماید. (۵ / نمره)	۱/۵
۶	انسان اخلاقی کسی است که متخلق به اخلاق الهی و مؤدب به آداب دینی بوده و در همه ی موضوعات و مسائل پایبند به دستورات دین و عامل به آن باشد.	۱/۵
۷	باعث از دیدار روزی - عمران ، آبادی و طول عمر و از بین بردن گناهان و سنگینی کفه ی ترازوی حسنات در موقع حساب و بالاخره وسیله ی ورود در بهشت و جوار رحمت حضرت حق خواهد بود.	۱
۸	پاسخ در صفحات ۲۵ تا ۲۸ کتاب درس پنجم از ۵ دلیل دو دلیل آن بیان گردد.	۱
۹	انسان دارای دو « مَن » می باشد که هر دو بخود او مرتبط است نهایت یک مَن سیفلی دارد که به جنبه ی حیوانیت او مرتبط است و یک مَن علوی که به جنبه ی انسانیت او ارتباط دارد و شخصیت او با مَن علوی تأمین می شود ، و به عبارت دیگر انسان از شخص خود تجاوز نمی کند و هر چه را که بخواهد برای جنبه ی حیوانی خود می خواهد و این نوع خواسته ها ابداً جنبه ی اخلاقی و ارزشی ندارد ولی در درجه ی دیگر که همان درجه ی عالی وجود اوست و بخاطر همان درجه ، انسان است خواسته هائی دارد واقعی نه قرار دادی ، و آن خواسته ها و کمالات است که جنبه ی اخلاقی دارد . و چون انسان تنها بدن نیست بلکه ترکیبی از بدن و روح است ، کاری که متناسب با کمال معنوی و روحی انسان باشد ، کاری علوی و ارزشمند و کاری که با جنبه ی علوی و روحی انسان سر و کاری نداشته باشد ، یک کار عادی و مبتذل محسوب می گردد . بنابر این گرچه خوب بودن و بد بودن و باید ها و نباید ها ، به دوست داشتن و دوست نداشتن بر می گردد ، اما بحث در اینجاست که کدام (مَن) دوست داشته باشد ؟ مَن سیفلی یا مَن علوی (صفحه ۳۶ و ۳۷ نظریه ی سوم)	۱/۵
۱۰	بزرگان دین فرمودند در برخوردهایتان با دیگران طوری باشید که کار اخلاقی شما باعث ذلت و حقارت طرف نگردد و مبادا با یک کمک مالی خوار و ذلیلش کرده ، رنجی را برداشته ، رنجی بزرگتر بر او تحمیل نمایید (ذکر نمونه ها از صفحه ی ۳۹ تا ۴۳ دلخواه یک مورد نوشته باشند .)	۱/۵
۱۱	اولین امتیاز که بین اخلاقی دینی و اخلاق انتفاعی وجود دارد مسئله ی نیت است زیرا در اسلام قوام عمل به نیت بود ، و ارزش هر کاری چه در امور عبادی و چه در امور اخلاقی به نیت و انگیزه ی صاحب کار وابسته است به هر نسبتی که نیت پاک تر و خلوص معنوی آن بیشتر باشد ارزش آن عمل زیادتر خواهد بود . دومین امتیاز این است که ، اخلاق دینی بر اصالت وظیفه شناسی و سجایای انسانی استوار است ، و منابع مادی جنبه ی فرعی و تبعی دارد ، بر عکس ، در اخلاق انتفاعی ، سود جوئی و امور مادی اصل بوده و رعایت اخلاق و وظایف انسانی جنبه ی تبعی دارد	۲

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : اخلاق (۲) رشته : علوم و معارف اسلامی ساعت شروع : ۱۰ صبح مدت امتحان : ۶۰ دقیقه	سال سوم آموزش متوسطه (چاپ جدید)	صفحه : دو	تاریخ امتحان : ۱۳۹۲/۱۰/۸
ویژه ی دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

۱۲	مادی مسلکان ، سرچشمه ی سعادت و کمال را در جهان بیرون دانسته و معتقدند که : انسان جزئی از این جهان و تحت تأثیر عوامل این جهان است ، آنچه انسان از ناحیه خود دارد فقر و حاجت است ، و همه ی لذائذ در اثر نوعی انفعال ، و تأثر عصبی از پاره ای عوامل مادی پیدا می شود ، مانند تأثیری که اعصاب چشم از دیدن پیدا می کند و تنها چیزی که می توان گفت : از درون آدمی می جوشد درد و رنج است که در اثر کمبود غذایی و سایر کمبودها پیدا می شود . حاصل سخن این گروه این است که : کمال نهایی و سعادت واقعی انسان در لذت است و لذت تنها از بیرون وجود انسان تأمین می گردد .
۱۳	انبیاء و اولیاء الهی « علیهم السلام » کمال نهایی انسانها را در قرب به خدا می دانند و این قرب نیز محصول ایمان و عمل صالح و به تعبیر دیگر ثمره ی عبودیت و بندگی است .
۱۴	الف) اگر توان انجام تکلیف را ندارد نپذیرد و انجام ندهد . ب) در صورت پذیرش اگر افراد لایق تر از خود را دید که شایسته تر آگاه تر هستند در اسرع وقت منصرف شود ج) اگر برای پستی نامزد و کاندید شد نباید رقیب خود را به هر وسیله ای از صحنه خارج نماید . د) اگر پستی خالی بود و نیازمند به یک متصدی ، به خاطر باب طبع نبودن و عدم مقبولیت اجتماعی عذر تراشی نکند و از پذیرش آن کوتاهی نکند . ه) اگر به عنوان خدمت گذار در رأس کاری قرار گرفت استبداد و ستم به خرج ندهد .
۱۵	در صورتی که اقامه حق (۲۵ / نمره) و دفع باطل نماید (۲۵ / نمره)
۱۶	در مورد حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم ایراد برخی مشرکان در نداشتن خانه ای از طلا و باغ های خرما و انگور و اینکه کسی که ثروت ندارد شایسته پیامبری نیست .
۱۷	عمل به فرامین و دستورات اسلام نه ترک لذائذ ...
۱۸	محو ← توحید افعالی طمس ← توحید صفاتی محقق ← ذاتی
۱۹	ص ۹۷
۲۰	همکاران گرامی خود صاحب نظر هستند . "والسلام موفق باشید"